

โครงการสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้า พ.ศ. 2562

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กลุ่มสถิติอุตสาหกรรม กองสถิติเศรษฐกิจ

1. ความเป็นมา

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญที่จะใช้ประกอบการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนา ประกอบกับประเทศไทยยังมีความต้องการใช้ข้อมูล เพื่อการวางแผนในระดับประเทศ ทั้งข้อมูลที่สะท้อนปัญหาขีดความสามารถและสมรรถนะโลจิสติกส์ไทยในภาพรวม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบข้อมูลโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อกำหนดกรอบข้อมูลหรือตัวชี้วัดที่ควรมีการเก็บรวบรวมและกำหนดแนวทางในการสำรวจพร้อมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อใช้ในการวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ และจากแผนปฏิบัติการดังกล่าวสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้ความร่วมมือในการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกำลังคนและระบบข้อมูลที่สะท้อนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนและกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จึงได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้าขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้ว 4 ครั้ง (ปี 2553 ปี 2556 ปี 2558 และปี 2560) สำหรับในปี 2562 นี้ จะเป็นการจัดทำในครั้งที่ 5 โดยกำหนดแผนจะดำเนินการทุก 2 ปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การพัฒนาโลจิสติกส์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานระบบบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของผู้ประกอบการไทยในยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

การสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้า มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสามารถในการจัดการด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการในภาคการค้า
- 2) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำดัชนีชี้วัด (KPIs) ที่จำเป็นสำหรับการประเมินผลระบบโลจิสติกส์ภาคการค้าของประเทศไทย

3. รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

● ด้านบุคลากร และค่าตอบแทน

- จำนวนพนักงานทั้งสิ้นและพนักงานที่รับผิดชอบงานด้านโลจิสติกส์
- รายได้ของผู้รับผิดชอบงานด้านโลจิสติกส์
- บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมด้านโลจิสติกส์
- ระดับการศึกษาของพนักงานที่รับผิดชอบงานด้านโลจิสติกส์

● ด้านการดำเนินกิจกรรม

- ประสิทธิภาพการส่งสินค้า
- การว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินกิจกรรมด้านโลจิสติกส์
- การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง

- ด้านการลงทุน
 - มูลค่าการลงทุนในอุปกรณ์เครื่องมือด้านโลจิสติกส์
 - มูลค่าการลงทุนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการโลจิสติกส์
- ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

4. สรุป

สถานประกอบการธุรกิจทางการค้าที่มีคนทำงานตั้งแต่ 16 คนขึ้นไป ทั่วประเทศ ซึ่งประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการขายส่ง การขายปลีก (ยกเว้น การซ่อมยานยนต์ จักรยานยนต์ และแผงลอย) ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทยปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC – 2009)

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ออกไปสัมภาษณ์ข้อมูลสถานประกอบการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการตอบข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พกพาขนาดกลาง (Tablet) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. คาบเวลาการปฏิบัติงาน

- การปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล (Tablet) พฤษภาคม – กรกฎาคม 2562 (รวมติดตาม)
- การประมวลผล ระหว่างสิงหาคม – ตุลาคม 2562
- การนำเสนอผล แบ่งเป็น 2 ระดับ
 - สรุปข้อมูลเบื้องต้น ภายใน ธันวาคม 2562
 - รายงานผลฉบับสมบูรณ์ ภายใน มีนาคม 2563

7. การประมวลผล

แบบสอบถามที่บันทึกข้อมูลของสถานประกอบการแล้ว จะทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลเบื้องต้น และเมื่อตรวจสอบข้อมูลเสร็จจึงทำการประมวลผล วิเคราะห์และจัดทำรายงานผล

8. การนำเสนอผล

นำเสนอข้อมูลการสำรวจข้อมูลศักยภาพพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ภาคการค้า พ.ศ. 2562 ในระดับทั่วประเทศ โดยจำแนกตาม

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับหมวดย่อย และหมู่ใหญ่ (2 และ 3 digits)
- ขนาดของสถานประกอบการ ซึ่งวัดด้วยจำนวนคนทำงาน ดังนี้
 - คนทำงาน 16 - 50 คน
 - คนทำงาน 51 - 200 คน
 - คนทำงานมากกว่า 200 คน

9. ประโยชน์ที่จะได้รับ

ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้อ้างอิงทั้งภาครัฐและเอกชนที่สำคัญ ดังนี้

ภาครัฐ : ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เชิงมหภาค ได้แก่ ใช้ประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศให้มีทิศทางที่ชัดเจน เพื่อผลักดันให้ประเทศเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาค และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ภาคเอกชน : ใช้เป็นเครื่องมือของผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบการธุรกิจ ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเตรียมพร้อมในการปรับตัว ภายใต้ระบบเศรษฐกิจไร้พรมแดนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ใช้ในการเปรียบเทียบผลการประกอบการกับค่าเฉลี่ยของประเทศเพื่อทราบจุดยืนของตนเอง และเตรียมแนวทางในการพัฒนาธุรกิจทั้งทางด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ และเทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์

10. หน่วยงานผู้ใช้อ้างอิง

1) **สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ :** ใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศ ใช้ประกอบในการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และใช้ในการคาดการณ์ความต้องการแรงงานด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดแรงงาน

2) **สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม :** ใช้ในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และเครือข่ายคมนาคมภายในประเทศ

3) **สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ :** ใช้ประกอบการจัดทำดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน

4) **สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ สถาบันการขนส่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสกลนคร :** ใช้ในการจัดทำดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพของผู้ประกอบการ สำหรับใช้ในการปรับปรุงกระบวนการด้านโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การวัดประสิทธิภาพการจัดส่งสินค้า การลงทุนในเทคโนโลยี และอุปกรณ์ด้านโลจิสติกส์ ค่าตอบแทนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น

5) **สมาพันธ์โลจิสติกส์ไทย :** ใช้ในการประเมินสมรรถนะและเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประกอบการ รวมถึงความเหมาะสมในการจ่ายค่าตอบแทนให้กับบุคลากรด้านโลจิสติกส์
